

Wim Vandekeybus en Ultima Vez brengen 'Talk to the Demon' in première

Vernederd door een kind

Een parabel vertellen over de deugden en de demonen van de mens, zonder een valse toon aan te slaan, het is weinigen gegeven. Zeker niet als kinderen dan ook nog de hoofdrol spelen. Toch speelt Wim Vandekeybus dat klaar in *Talk to the Demon*. Zonder muziek dan nog wel. Pieter T'Jonck

•••••

Tot 10 mei in deSingel.
www.desingel.be

Hoe wreed kan je zijn? Een man (danser Luke Jessop) brengt twee kinderen, de zwarte Samuel en de blanke Luke naar voor en laat het publiek stemmen wie van de twee mag meedoen. Zo opent *Talk to the Demon*. Jessop hangt daarna een grote mantel over de frêle rug van de winnaar en hijst hem op de schouders. Plots is het ene kind groot. Het andere druipert teleurgesteld af.

Misprijzende jongen

Maar het kan erger. Een van de zes volwassen performers, Yassin Mrabtifi, is als Marokkaan de vreemde eend in de bijt. Dat zal hij geweten hebben. Het kind biedt hem, als wijze ouder, een mandarijntje aan, met de belofte van een tweede als hij het eerste niet meteen opeet. De andere volwassenen zien hun kans schoon om die Yassin flink te sarren door hem het eerste te ontfutselen.

Wie is hier het kind eigenlijk? Die volwassenen zijn echte etters. Wanneer Yassin uit de weg geruimd is, zoeken ze, als verveelde kinderen, onder elkaar nieuwe slachtoffers. Het gaat er heel grof aan toe. Martelingen, steniging, harde meppen. Ze werpen ook al eens een indringende vuile blik naar het publiek. Tot alleen een schaapachtig lachende Manuel Ronda overblijft.

Dan gebeurt iets onverwachts: het weggestemde kind

Dit kan wel eens een mijlpaal worden in Vandekeybus' oeuvre

komt toch terug op, en vraagt het publiek met aandrang wat ze vinden van die kerel. En van het gebrek aan muziek. Geen antwoord, natuurlijk. Gala Moody waarschuwt hem: die zitten daar om te kijken, maar ideeën hebben ze niet. Geen ideeën, geen muziek! Misprijzend stapt de jongen weer op.

De volwassenen op het podium stellen ook het uitverkoren kind teleur. Jerry Killick maakt het openlijk zwart. Het

• Agressie domineert de scène, waarop kinderen en volwassenen elkaar voor schut zetten. Zo verdwijnt het verschil tussen groot en klein. Aan het einde is het kind degene die zijn waardigheid behoudt. De volwassenen druipen roemloos af. © DANNY WILLEMS

feitelijk de baas op het podium. Deze scène raakt het hart van het stuk: liefde en wreedheid hebben vaak meer te maken met wat tussen je eigen oren gebeurt – je eigen demonen – dan met de ander. Killick zegt hetzelfde wanneer hij later beweert dat je je spiegelbeeld nooit moet vertrouwen. Hij verwijst daarmee niet alleen naar een echte spiegel, maar ook naar het theater als spiegel van het publiek. Zo zet hij het publiek ook voor schut: wat dachten ze wel te zien toen ze voor het ene kind en tegen het andere kozen?

Verbasterd

Maar verwacht vooral geen flauw gezwijmel bij Vandekeybus. Die demonen barsten echt los. Soms lijken ze afschrikwekkend, meestal blijken ze nogal mallotig, gewoon mensen met een scheve smoel. Elena Fokina bespookt de jongen bijvoorbeeld in een ruitjeskleed. Haar enige vermomming als demon: het haar dat

voor haar gezicht hangt. De grote griezels die we zien zijn alleen maar schaduwen van acteurs op het achterdoek. De jongen blijft ze de baas door de 'muziek' die hij maakt door te meppen op een object vol contactmicrofoons.

Wat heel mooi is: alle eerdere scènes keren nu terug, maar in een verbasterde versie, of met de tegenovergestelde afloop. Het stuk spiegelt zich dus ook aan zichzelf. Zo blijkt er aan alles wat we zagen een verborgen kant te zitten.

Maar al hebben demonen hier geen mythische proporties, kwaad stichten doen ze net zo goed. Onnoemelijk veel kwaad. Aan het einde van het stuk belanden we in 'Massacre street 13'. Daar dist een generaal gruwelijke oorlogstaferelen op voor het weggestemde kind. Zonder excuses. "I had to do it." Versta: die man deed wat hij deed omdat hij met zijn demonen geen verstandhouding bereikte.

Het slottaferaal van het stuk is onvergetelijk. De hele bende etters uit het begin keert weer, in

doodse stilte. Nu zijn ze echter vermomd als de personages uit de commedia dell'arte. De wereld in een notendop, als klucht. Mrabtifi gaat voorop, als Arlequino. Deze keer bedreigt bende het publiek echter niet. Integendeel. Schmierend, kontdraaiend, onzeker smeekt de harlekijn om de liefde van het publiek. De anderen schijnen met zaklampen in de zaal, op zoek naar liefde bij de kijkers. Dan smaakte de vraag om liefde van het kind toch minder kief. Die jongen is ook de enige die zijn waardigheid behoudt, die zijn rol blijft. De anderen daarentegen gaan roemloos en in stilte af.

Dit kan wel eens een mijlpaal worden in Vandekeybus' oeuvre. Dramaturgisch en thematisch dit ijzersterk in elkaar. Enig minpunt: bij de première bleek het bouwwerk nog wat gammel en onzeker. Als de spelers wat de juiste drive vinden, zal dit stuk ongetwijfeld vijf sterren waard zijn. Nu toch alvast vier.

Oostenrijkse kunstenares Maria Lassnig overleden

De Oostenrijkse schilderes Maria Lassnig, een geëngageerde en feministische kunstenares, is in Wenen op 94-jarige leeftijd overleden. Op de jongste editie van de Biënnale van Venetië in 2013 was haar werk in het internationale paviljoen te zien en werd ze onderscheiden met de Gouden Leeuw voor haar hele oeuvre.

De favoriete onderwerpen van Lassnig waren het menselijk

expressionistische vervormingen van het lichaam maakten haar werk erg herkenbaar. Vooral de laatste twintig jaren kreeg ze veel internationale erkenning.

Als jonge vrouw woonde Lassnig een tijdje in Parijs, waar ze onder anderen de surrealist André Breton en de dichter Paul Celan leerde kennen. Later woonde en werkte ze in New York.

Ter gelegenheid van haar 90ste verjaardag, in 2009, wilde het Woonmuseum

FESTIVAL VAN VLAANDEREN KORTRIJK 2014 CLASSIC WITH A TWIST → INFO & TICKETS: WWW.FESTIVALKORTRIJK.BE

ARNOUD NOORDEGRAAF & MIKAE NATSUYAMA
A.M.
ZATERDAG 24 MEI 2014, 17u30
BUDASCOOP
Poëtisch filmconcert gebaseerd op de

GOEYVAERTS TRIO & CAPELLA PRATENSIS
HOMMAGES
ZATERDAG 24 MEI 2014, 20u15
SINT-MAARTENSKERK
Een boeiende muzikale tandem met

PREMIÈRE!
IL FONDAMENTO & JOS VERBIST
DIDO
ZONDAG 25 MEI, 15u00
SCHOUWBURG KORTRIJK